REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
080 81 80
gp@zagovornik-rs.si

Zadeva: 0700-6/2023/13
Datum: 8. 5. 2023

Zagovornik načela enakosti na podlagi tretjega odstavka 33. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg) v povezavi s prvim odstavkom 135. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) v postopku, začetem na predlog predlagateljice, v zadevi ugotovitve obstoja diskriminacije po ZVarD zoper domnevnega kršitelja, delodajalca, na podlagi izjave predlagateljice o umiku predloga za obravnavo diskriminacije izdaja naslednji

SKLEP

1. Postopek ugotavljanja obstoja diskriminacije, uveden zoper delodajalca, **se ustavi.**

2. Stroški v tem postopku niso nastali.

OBRAZLOŽITEV

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) je dne 13. 1. 2023 prejel predlog za obravnavo diskriminacije predlagateljice s strani delodajalca. Predlagateljica navaja, da je bila s strani uporabnikov seznanjena, da jo delodajalec potencialnim, novim uporabnikom predstavlja kot posameznico, ki prihaja iz države A ter da razkriva njeno vero. S tem v zvezi se je že obrnila na sindikat za pomoč. Predlagateljica pojasnjuje, da je bila pred novim letom s strani ene od uporabnic, h kateri je bila napotena na razgovor za delo, ponovno seznanjena, da naj bi zaposleni povedal, da je iz države A, da je posameznica določene vere in da določenih storitev zaradi svoje vere ne izvaja. Po navedbah predlagateljice se je uporabnica navedb prestrašila in se zanjo ni odločila. Posameznica navaja, da je pri delu profesionalna, da ne odklanja želj uporabnikov, da njihove želje upošteva ter da pri delu sledi navodilom delodajalca. Meni, da je zaradi razkrivanja njenih osebnih podatkov o narodnosti in veri prikrajšana za delo.

*

Skladno z določbami Zakona o varstvu pred diskriminacijo (v nadaljevanju: ZVarD) predstavlja diskriminacijo vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti (4. člen).

Diskriminacija zaradi katere koli osebne okoliščine je prepovedana. Osebne okoliščine so prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statuse, ki so praviloma trajno in nerazdružljivo povezani z določenim posameznikom in njegovo osebnostjo, zlasti identiteto

ali pa jih posameznik ne spreminja zlahka. Mednje, skladno s 1. členom ZVarD, štejejo spol, narodnost, rasa ali etnično poreklo, jezik, vera ali prepričanje, invalidnost, starost, spolna usmerjenost, spolna identiteta in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazba ali katera koli druga osebna okoliščina.

ZVarD opredeljuje več oblik diskriminacije, pri čemer kot osnovni obliki diskriminacije opredeljuje neposredno in posredna diskriminacijo (6. člena ZVarD). Neposredna diskriminacija obstaja, če je oseba ali skupina oseb zaradi določene osebne okoliščine bila, je ali bi lahko bila v enakih ali podobnih situacijah obravnavana manj ugodno, kot se obravnava, se je obravnavala ali bi se obravnavala druga oseba ali skupina oseb (prvi odstavek 6. člena). Posredna diskriminacija pa obstaja, kadar je oseba ali skupina oseb z določeno osebno okoliščino bila, je ali bi lahko bila zaradi navidezno nevtralne določbe, merila ali prakse v manj ugodnem položaju kot druge osebe, razen če ta določba, merilo ali praksa objektivno temelji na legitimnem cilju in so sredstva za doseganje tega cilja ustrezna in nujno potrebna (drugi odstavek 6. člena).

ZVarD k zagotavljanju varstva pred diskriminacijo oziroma enakega obravnavanja zavezuje tako državne organe, lokalne skupnosti, nosilce javnih pooblastil kot tudi pravne in fizične osebe, ki morajo na vseh področjih oblastnega odločanja, delovanja v pravnem prometu in pri drugem svojem delovanju oziroma ravnanju v razmerju do tretjih oseb zagotavljati varstvo pred diskriminacijo oziroma enako obravnavanje vseh oseb. Med področji, kjer je diskriminacija prepovedana, je eksplicitno navedeno tudi področje dela, kamor sodijo tudi (samo)zaposlitveni pogoji in pogoji dela, vključno s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi in plačami (2. člen ZVarD).

Ker neenaka oziroma slabša obravnava zaradi osebne okoliščine narodnosti ter vere lahko predstavlja diskriminacijo, je Zagovornik v konkretni zadevi pričel s postopkom ugotavljanja diskriminacije, in sicer na podlagi 33. člena ZVarD.

Zagovornik je v zvezi z navedbami predlagateljice na podlagi 37. člena ZVarD z dopisom št. 0700-6/2023/7 z dne 10. 2. 2023 naslovil zaprosilo za pojasnila na domnevnega kršitelja – delodajalca. Slednji je v zvezi z zaprošenimi podatki pojasnil[1], da je bil s problematiko, ki jo zatrjuje predlagateljica v predmetnem postopku, seznanjen že preko sindikata, ki je konec decembra na delodajalca naslovil dopis. Delodajalec navaja, da je v zvezi z izpostavljeno problematiko resno pristopil k reševanju zadeve, saj diskriminacije ne dopuščajo. Odzvali so se tako na navedbe sindikata kakor tudi opravili razgovor neposredno z zaposlenim, vse ostale zaposlene pa so še dodatno opozorili na politiko nediskriminacije. Iz opravljenega razgovora z zaposlenim naj bi izhajalo, da slednji ni razkrival osebnih podatkov zaposlene na način kot je opisan v predlogu, saj da naj ne bi razpolagal s podatkom o njeni narodnosti in veri. Je pa v novembru, ko je delavko napotil na srečanje k novi uporabnici, slednji omenil, da konkretna posameznica določenih storitev ne izvaja, ker je po lastni presoji ocenil, da bi s tem uporabnica lažje sprejela odločitev, ali želi sodelovati s konkretno osebo. Informacijo, da predlagateljica določenih storitev ne izvaja naj bi dobil neposredno od predlagateljice, saj naj bi mu slednja to pojasnila v telefonskem pogovoru.

Delodajalec pojasnjuje, da tudi sam ne razpolaga s podatki o narodnosti, veri zaposlenih, saj okoliščina, katere narodnosti in vere je posameznik, ni relevantna za opravljanje dela. Prav tako bodočim uporabnikom ne razkrivajo nobenih podatkov oziroma okoliščin osebne narave, razen spola zaposlenega (ki pa je razviden že iz imena zaposlenega).

Zagovornik je s pridobljenimi pojasnili delodajalca z dopisom št. 0700-6/2023/9 z dne 27. 3. 2023 seznanil predlagateljico, katero je hkrati pozval k dodatnim pojasnilom.

Predlagateljica je v svojem odzivu na pojasnila delodajalca pojasnila, da nikakor ne drži trditev, da bi zaposlenemu ali kakšni drugi osebi, zaposleni pri delodajalcu kadarkoli povedala (ustno

[1] Dopis z dne 22. 2. 2023.

ali pisno), da ne določenih storitev ne bo izvajala. Podrobneje opisuje okoliščine glede dogodkov pri delodajalcu kakor tudi glede telefonskih klicev v novembru 2022 z zaposlenim, katerega naj bi kontaktirala po tem, ko je od uporabnice izvedela, kako jo predstavljajo ter kaj vse o njej govorijo. Vztraja pri tem, da nikakor ne druži trditev, da naj bi izrazila, da ne misli izvajati določenih storitev in da je delo vselej opravljala skladno s pogodbenimi obveznostmi. Če bi bile trditve o tem, da določenega dela ne želi opravljati, resnične, pa bi že zdavnaj dobila odpoved pogodbe o zaposlitvi. Predlagateljica v zaključku pojasnjuje, da zaenkrat ne želi nadaljevati s postopkom. V primeru, če bi prišlo do novih spornih ravnanj pa bo o tem seznanila Zagovornika in nadaljevala s postopkom.

Zagovornik je dne 6. 4. 2023 pobudnico seznanil, da lahko diskriminirana oseba, ki je podala predlog za obravnavno, slednjega umakne vse do vročitve odločitve zagovornika. Če je bil postopek začet na zahtevo stranke, pa stranka umakne svojo zahtevo, izda zagovornik sklep, da se postopek ustavi. V primeru nadaljnjih ali novih kršitev pa lahko stranka vloži nov predlog za obravnavno diskriminacije. Zagovornik je predlagateljico zaprosil za pojasnilo, ali želi predlog z dne 13. 1. 2023 umakniti oziroma ali želi, da Zagovornik z obravnavno zadeve nadaljuje.

Predlagateljica je dne 6. 4. 2023 pisno pojasnila, da predlog za obravnavno z dne 13. 1. 2023 umika.

Po tretjem odstavku 33. člena ZVarD lahko diskriminirana oseba svoj predlog za obravnavo diskriminacije umakne do vročitve odločitve Zagovornika. Po prvem odstavku 135. člena ZUP se postopek, ki je bil pričet na zahtevo stranke, ustavi, če stranka svojo zahtevo umakne. Glede na navedeno je Zagovornik konkretni postopek ugotavljanja diskriminacije ustavil, kot to izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Skladno s prvim odstavkom 35. člena ZVarD je postopek pri Zagovorniku v primeru diskriminacije za stranke brezplačen, posebni stroški pa v tem postopku niso nastali, zato je Zagovornik odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper ta sklep ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vloži v 30 dneh od vročitve sklepa na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana. Tožba se vloži pri pristojnem sodišču neposredno pisno ali se mu pošlje po pošti. Tožbi je treba priložiti poleg tega sklepa v izvirniku ali prepisu tudi po en prepis ali kopijo tožbe in prilog za toženca, če je kdo prizadet z upravnim aktom, pa tudi zanj.

Postopek vodila:
Mojca Šmid
Svetovalka Zagovornika II

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Vložiti:
- zbirka dok. gradiva.